

Marockan till riksdagen

Talmannen i Marockos representanthus, Karim Ghellab besöker Sverige 19–20 februari inbjuden av talmannen i Sveriges riksdag.

Marockanerna ska bland annat möta riksdagens talmann, utrikesutskottet och biståndsminister Gunilla Carlsson.

Karim Ghellab är utbildad i Frankrike och har arbetat i det marockanska styret med transportfrågor; utbyggnaden av vägar, järnvägar och hamnar. Från 2002 var han minister för Utrustning och transport. Talman blev han 2011.

Erkänn Västsahara!

Den danske EU-parlamentarikern Søren Søndergaard uppmanar 7 januari Danmarks regering att följa den svenska riksdagens exempel och erkänna den västsahariska staten. Han kom just tillbaka från ett besök i den ockuperade delen av Västsahara, övervakad av marockansk säkerhetspolis.

– De grova MR-brotten står i strid med ramavtal mellan EU och Marocko. Marocko ska inte kunna tjäna pengar på att sälja Västsaharas fisk och andra naturresurser till EU, sa Søren Søndergaard.

Militärdomstol – lagbrott

Ingen oberoende eller opartisk undersökning av Gdeim Izik-händelserna har skett. Att de 24 västsaharierna fängslats och ska ställas inför militärdomstol i februari är en direkt följd av deras arbete för mänskliga rättigheter, skriver den danska organisationen Afrika Kontakt.

De ber Danmarks utrikesminister Villy Sovndal påpeka för marockanska regeringen att det är omoraliskt och mot internationell rätt att ställa civila inför militärdomstol.

Skydda västsaharierna!

Västsaharierna måste skyddas från den marockanska regeringens förtryck. Västsaharier som hålls fångna i hemligt förvar måste synliggöras. Alla västsahariska politiska fångar måste släppas. Kränkningar av mänskliga rättigheter måste utredas. Västsaharier måste garanteras civila, politiska, ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter. FN måste genast inrätta ett permanent MR-organ i Västsahara, skriver Robert F. Kennedy Centre i en rapport i november.

Riksdagsbeslut om erkännande

Den 5 december tog den svenska riksdagen det historiska beslutet att Sverige ska erkänna den västsahariska staten SADR. Men regeringen säger nej och det är regeringen som erkänner länder, inte riksdagen.

– Det sänder inga bra signaler ut i världen att ett land som Sverige, som demokratisk förebild, har en regering som inte lyssnar på sitt parlament, säger Hans Linde (V).

Men han säger också att regeringen enligt grundlagen har rätt att fatta sina egna beslut när det gäller just utrikespolitiken.

– Men nu har vi bundit upp fyra partier inför ett regeringsskifte. Då finns det ingen väg tillbaka när det gäller erkännandet.

– Sverige har en tradition att gå före i Västsaharafrågan. Sverige sa ju nej till fiskeavtalet 2006 och sedan följde flera EU-länder efter 2011.

– De länder som skulle kunna följa efter Sverige och fatta beslut om erkännande är kanske Danmark, Holland och Irland inom EU och Norge och Island i Europa, menar Hans Linde.

Det fanns sedan länge kongressbeslut om ett erkännande av Västsahara hos Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet. Nu drev även Sverigedemokraterna samma linje. I utrikesutskottet blev det majoritet för ett erkännande.

– Vi lägger fram vår politik och sedan får andra partier ta ställning till den. Det var en stor överraskning att Sverigedemokraterna stödde det rödgröna förslaget om erkännande, säger Hans Linde.

Efter beslutet i utrikesutskottet skulle frågan upp för omröstning i själva riksdagen. Alliansen valde då att inte låta en omröstning ske. Var man kanske rädd att visa att det även inom alliansen finns enskilda riksdagsledamöter som är positiva till ett svenskt erkännande? Beslutet klubbades helt enkelt igenom i riksdagen. Utrikesminister Carl Bildt kunde då meddela att det inte är regeringens uppfattning att Sverige ska erkänna Västsahara. ”Regeringen har uppfattningen att alla kriterier för ett erkännande inte är riktigt uppfyllda”, sa UD:s presschef Anders Jörle i P1.

– Jag anser att alla tre kriterier är uppfyllda, eftersom Polisario har kontroll över de befriade delarna av Västsahara, säger Hans Linde. Sverige har aldrig krävt att en regering ska ha kontroll över 100 procent av sitt territorium. Då skulle vi till exempel inte kunnat erkänna Kosovo och fått problem

vid erkännandena av Moldavien och vissa av de nya staterna i Baltikum och före detta Jugoslavien.

– För ett par år sedan besökte jag staden Tifariti i de befriade delarna av Västsahara, jag mötte företrädare för den regering som styr området och jag samtalade med de människor som bor och lever i detta befriade område. Det finns ett land, det finns en regering och det finns definitivt ett folk – det som saknas är den politiska viljan från

det starka spanska folkliga stödet framför allt på Kanarieöarna, där hon har vistats mycket.

– Det här är en klar signal till den marockanska regeringen att den måste sätta sig ned och verkligen förhandla. De måste göra något. Det här är en riktig press på dem.

En inbjudan till Paris att komma och beakta om beslutet har kommit till de svenska riksdagsledamöterna.

– Att det är just till Frankrike inbjudan

Det svenska humanitära biståndet har pågått länge, skiftat och bestått av vällingpulver, vattentankbilar, begagnade kläder och mat som fiskkonserver.

de borgerliga partierna, säger Hans Linde.

– Jag är väldigt glad att det blev ett beslut om erkännande av Västsahara i riksdagen. Det är bara ett och ett halvt år till nästa val och den här regeringen kommer inte att sitta för evigt.

– Det här är första steget till att fler länder gör som Sverige, säger en nöjd riksdagsledamot Bodil Ceballos (MP).

Hon är sammankallande i riksdagens nätverk för Västsahara och är väl förtrogen med

galler är extra viktigt, menar Bodil Ceballos. Det är ju de som är själva brosmklossen i konflikten. Nu måste vi jobba mer med våra Gröna kollegor så att de kan påverka i Frankrike.

Urban Ahlin (S) har fått olika reaktioner från omvärlden efter erkännandebeslutet i riksdagen. De negativa har kommit från arabländer ambassadörer i Sverige, men vilka länder det gäller vill inte Urban Ahlin berätta.

– Det här beslutet sätter verkligen press på Marocko, som inte har rätt att avgöra frågan om Västsahara. Ett erkännande av den västsahariska staten visar att det finns en omvärld som är emot Marockos försök att förhindra att en stat bildas.

– Regeringen har ju sagt att den inte kommer att erkänna den västsahariska staten, men jag tror att om något av allianspartierna tar bladet från munnen och säger att det inte är rimligt att Marockos ockupation fortsätter, då måste regeringen agera. Men regeringen har i alla fall hållit fast vid det humanitära stödet till flyktinglägren och den folkrättsliga aspekten av frågan och det är bra.

– Om vi kommer till makten vid nästa val, så kommer Västsaharas erkännande att ha hög prioritet. Västsahara har alltid varit viktigt hos oss, säger Urban Ahlin.

– Nu måste det svenska humanitära stödet öka, säger Hans Linde. I januari besökte han och Jonas Sjöstedt (V) de västsahariska flyktinglägren.

– Vi fick ett furstligt mottagande! Glädjen över det svenska riksdagsbeslutet var naturligtvis stor. Västsaharierna menar att detta är en verklig milstolpe.

– Samtidigt förstod vi hur svår den humanitära situationen har blivit för flyktingarna sedan spanska organisationer tvingats dra ned på sitt stöd på grund av den ekonomiska krisen. Tidigare fick alla skolbarn frukost. Nu kan man inte erbjuda det längre.

– Biståndsminister Gunilla Carlsson borde skjuta till mer pengar till flyktingarna. Det är så små summor som Sverige betalar. Det humanitära stödet skulle kunna tredubblas.

– Det är extremt svåra förhållanden i flyktinglägren, men de gör sitt yttersta där. Vi träffade presidenten, premiärministern och många från der politiska ledningen. Det var intressant att se att de också lever under mycket enkla förhållanden, säger Hans Linde.

De två riksdagsledamöterna träffade också den svenska ambassadören i Alger. Den franske presidenten Hollande har påpekat att Västsaharafrågan hör hemma inom FN-systemet och inte hos Marocko. Det är en intressant signal inom den franska utrikespolitiken, menar Hans Linde.

**Text: Lena Thunberg
Bild: Nafaa Salem**